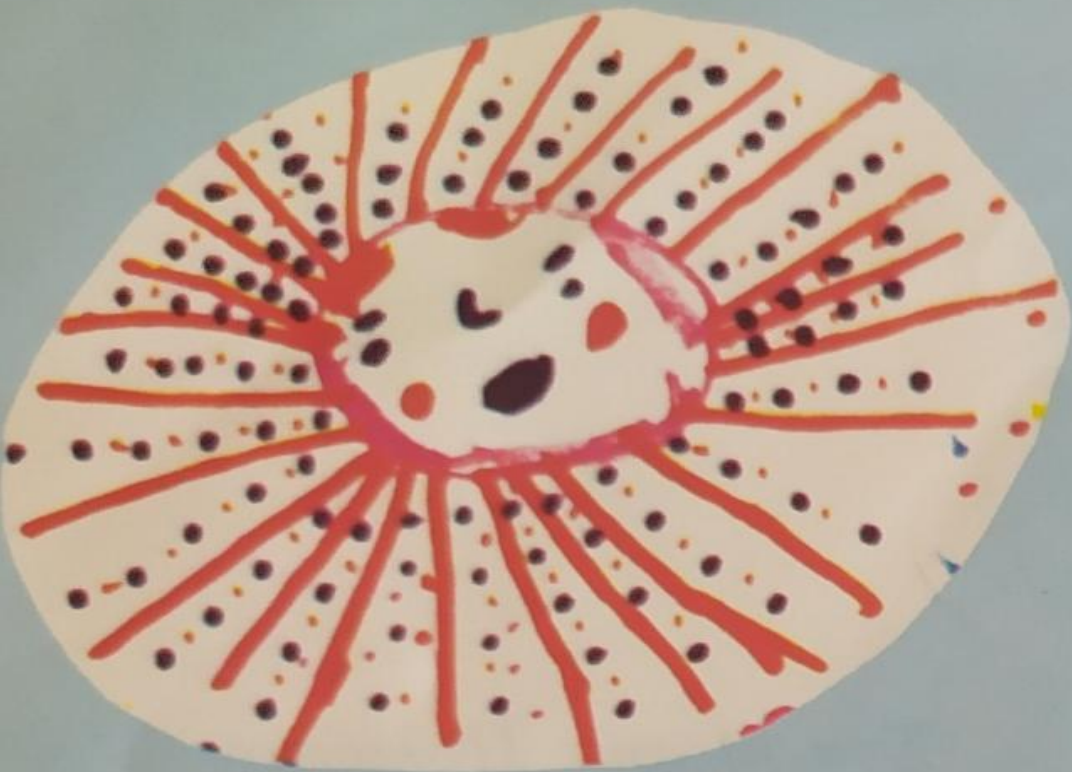

η σοφή μας η δασκάλα

ΖΩΡΖ ΣΑΡΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Την αληθινή αυτή ιστορία
την έγραψαν και τη ζωγράφισαν
τα παιδιά της Β' δημοτικού,
του Κύκλου Α, στη Λευκωσία.
Και η σοφή δασκάλα τους είναι
στ' αληθινά
η Μαρία Πυλιώτου.

Στην Κύπρο.

Άνοιξη στη Λευκωσία. Άνοιξη στο σχολειό που το λένε Ελέναιο. Άνοιξη μέσα στη δεύτερη τάξη του δημοτικού, στον Κύκλο Α, με τα πολλά παιδιά. Πολλά παιδιά, αγόρια και κορίτσια. Θ' αραδιάσω τα ονόματα: Άννα, Σάββας, Αντιγόνη, Ρένος, Βαλεντίνα, Χριστιάνα, Παναγιώτης, Χαρά, Φροσούλα, Κωνσταντίνος, Κατερίνα, Πάρης, Σίς, Μελίνα, Μαρία, Τζένη, Ναδίνα, Αλεξία, Σύλβια, ουφ κουράστηκα, ας πάρω μian ανάσα...

Σ' αυτή λοιπόν την τάξη ήταν και μια δασκάλα με μαύρα μπουκλωτά μαλλιά κι όμορφα ολοστρόγγυλα μάτια. Την έλεγαν κυρία Μαρία. Η καημένη είχε καθίσει χρόνια πολλά στα θρανία για να γίνει μια καλή και σοφή δασκάλα. Όλα τα ξέρει: πώς γεννιέται ο

άνθρωπος, πώς ζυμώνουν το ψωμί, πώς γράφεται η λέξη ΕΙΡΗΝΗ και πώς σβήνεται η λέξη ΠΟΛΕΜΟΣ. Η καημένη — γιατί καημένη; Κάνετε λιγουλάκι υπομονή και θα το μάθετε σε λίγο — αγαπούσε πολύ τα μαθητούδια της. Κάθε μέρα έμπαινε μέσα στην τάξη χαμογελαστή κι έλεγε: «Καλημέρα σας, παιδιά μου» και το πρόσωπό της έφεγγε. Έπειτα άρχιζε το μάθημα.

Εκείνο το πρωί — μοσχοβολούσε η Λευκωσία χαμομήλι κι αγιόκλημα — η κυρία Μαρία φορούσε ένα όμορφο λουλουδένιο φόρεμα. Ανέβηκε στην έδρα της, κοίταξε όλα τα παιδιά που κάθονταν φρόνιμα φρόνιμα μπροστά της και της φάνηκε πως έβλεπε λιβάδι με πολύχρωμα λουλούδια. «Πρόσθεση κι αφαί-

ρεση, πολλαπλασιασμός και κουραφέξαλα. Έξω λάμπει ο ήλιος, κελαηδάνε τα πουλιά... τι τους θέλουμε τους αριθμούς;» συλλογίστηκε κρυφά μέσα της.

– Παιδιά μου, σήμερα λέω να μην κάνουμε μάθημα. Θέλετε να σας μιλήσω για τον ήλιο;

– Ναι! Ναι! φώναξαν τα μαθητούδια με μια φωνή.

– Λοιπόν, άρχισε η κυρία Μαρία, ο ήλιος είναι ένα άστρο που δίνει φως και ζεστασιά στη γη μας, που ρυθμίζει τη ζωή στην επιφάνειά της. Ο ήλιος είναι ένας και μοναδικός, στέκει ακίνητος στον ουρανό κι η γη μας που περιστρέφεται σαν πορτοκάλι...

Πρώτη γέλασε η Μελίνα, ύστερα η Σίσυ κι ο Παναγιώτης.

«Μπα, σκέφτηκε η καημένη η κυρία Μαρία, θα 'βα-
λα ανάποδα το φόρεμά μου. Γι' αυτό γελάνε τα παι-
διά μου». Σκύβει το κεφάλι να δει το φόρεμά της:
ήταν φορεμένο από την καλή.

– Λοιπόν, ο ήλιος, ο μοναδικός..., συνέχισε με στα-
θερή φωνή.

Και τότε όλη η τάξη, η Β' δημοτικού του Ελένιου
σχολείου, ολόκληρος ο Κύκλος Α, έβαλε τα γέλια:
Χα, χα, χα!...

Η κυρία Μαρία αποφάσισε πως έπρεπε να θυμώσει.
Αν είχε έναν ξύλινο χάρακα, θα τον χτυπούσε πάνω
στην έδρα να σταματήσουν αυτά τα γέλια, που δεν
την άφηναν να συνεχίσει την ιστορία του ήλιου, του
μοναδικού...

– Σιωπή! φώναξε. Μπορώ να μάθω γιατί γελάτε;
Και ξάφνου όλη η τάξη, η Β΄ δημοτικού του Ελένι-
ου σχολείου, ο Κύκλος Α, σώπασε. Όλα τα παιδιά
έσκυψαν το κεφάλι.

«Μα τι συμβαίνει;» αναρωτήθηκε η καημένη η κυρία
Μαρία.

– Πες μου, Πάρη, γιατί γέλασες;

Ο Πάρης καθόταν στο μπροστινό θρανίο. Σήκωσε το
κεφάλι και κοίταξε τη δασκάλα του λυπημένος. Κο-
ντά του καθόταν η Χριστιάνα.

– Χριστιάνα, πες μου εσύ γιατί γέλασες;

Η Χριστιάνα σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε τη δα-
σκάλα της λυπημένη. Τώρα όλα τα παιδιά είχαν ση-
κώσει το κεφάλι και κοιτούσαν την κυρία Μαρία λυ-
πημένα.

– Μα, τέλος πάντων, θα μου πείτε τι συμβαίνει;
Ο Μανόλης, ο πιο θαρραλέος σηκώθηκε και είπε:
– Γελάσαμε γιατί είπατε, κυρία Μαρία, μια μεγάλη
κοτσάνα.

– Κοτσάνα; Τι πάει να πει αυτό;

– Να!... βλακεία...

Σάστισε η κυρία Μαρία, η σοφή δασκάλα.

– Βλακεία! Τι βλακεία είπα;

Τα 'χε χαμένα η καημένη.

Ο Μανόλης συνέχισε:

– Και βέβαια είπατε μια μεγάλη βλακεία. Λέτε πως
ο ήλιος είναι ένας και μοναδικός. Αυτό δεν είναι
σωστό. Υπάρχουν πολλοί, πάρα πολλοί ήλιοι...

– Δηλαδή, τι θέλεις να πεις;

Η καημένη κυρία Μαρία δεν καταλάβαινε.

– Να, εγώ λόγου χάρη μπορεί να έχω τρεις ήλιους, η Χριστιάνα δύο, η Μαρία έναν. Ο κάθε άνθρωπος έναν ή περισσότερους κατά δικούς του ήλιους.

– Μα είναι αδύνατον! φώναξε κατακόκκινη η κυρία Μαρία. Εγώ που είμαι κοτζάμ δασκάλα κι όλα τα ξέρω, σας ορκίζομαι πως ένας είναι ο ήλιος για όλους μας. Ένας και μοναδικός...

Τώρα, ο Κύκλος Α, με τα πολλά παιδιά, ξανάρχισε να γελάει, να γελάει δυνατά.

Τι έπρεπε να κάνει η κυρία Μαρία, η σοφή δασκάλα που όλα τα ήξερε; Να τιμωρήσει τα παιδιά της που γελούσαν;

– Ας συζητήσουμε το θέμα, είπε κι η φωνή της έτρεμε.

– Να συζητήσουμε τι; φώναξε η Έλενα. Εγώ λέω καλύτερα να σας το αποδείξουμε.

– Και πώς θα μου το αποδείξετε;

– Να ζωγραφίσει ο καθένας χωριστά τον ήλιο του. Ίσως έτσι να καταλάβετε...

Τι να κάνει η κυρία Μαρία; Μπορούσε να τα βάλει, μοναχή, με τόσα παιδιά που φώναζαν όλα μαζί:

– Ναι ναι, να ζωγραφίσουμε τους ήλιους μας.

– Σύμφωνα, αναγκάστηκε τότε να πει. Πάρτε χαρτί και μολύβι.

Στο άψε σβήσε τα παιδιά άρπαξαν τα χρωματιστά μολύβια τους, έσκισαν ένα φύλλο από το τετράδιό τους κι άρχισαν να ζωγραφίζουν.

Οι δικοί μου είναι δίδυμοι. Μαζί ξυπνάνε, μαζί πέ-
φτουν στο κρεβάτι. Ο ένας μου ζεσταίνει τ' αριστερό
αυτί κι ο άλλος το δεξί...

Εγώ κι ο αδερφός μου έχουμε τον ίδιο ήλιο.
Σήμερα στολίστηκε με τις πιτσιλωτές αχτίδες του και
βγήκε βόλτα στον ουρανό...

Ο δικός μου είναι ο πιο παινεσιάρης. Έχει δώδεκα θαυμαστικά κι όλο λέει πως είναι ο πιο όμορφος του κόσμου...

Σήμερα το πρωί βγήκα στο μπαλκόνι να καλημερίσω
τον ήλιο μου και τι νομίζετε πως μου έδειξε; Την
κόκκινη καρδιά του!

Ο ήλιος μου είναι μια μεγάλη ρόδα, που κυλάει πάνω στο ουρανένιο χαλί...

Ο δικός μου ήλιος είναι κοριτσάκι και μου μοιάζει
πολύ.

Ο δικός μου κατεβαίνει πολύ χαμηλά και με τις α-
χτίδες του παίζει με τα λουλούδια...

η Έλενα

Ο δικός μου έχει κίτρινα μαλλιά και πορτοκαλένιο πρόσωπο.

Εγώ έχω τρεις ήλιους, δένουν φιόγκους τις αχτίδες τους.

η Μαρία

Ο δικός μου είναι κίτρινος και πορτοκαλένιος.

Ο δικός μου αγόρασε τηλεόραση και βλέπει όλες τις
σαχλαμάρες που κάνουμε στη γη...

κι άλλη ζωγραφιά η Ναδίνα

Ο ένας μου ήλιος θύμωσε, γιατί άκουσε αυτό το στρατιώτη να φωνάζει: Ζήτω ο πόλεμος.

Αχ, τι πάθαμε ο αδερφός μου κι εγώ! Χάσαμε τους ήλιους μας.

ο Σάββας

Κωνσταντίνος

1971

Ο δικός μου ονομάζεται κύριος Ήλιος Πιτσιλωτός...

Ζαλίστηκε η καημένη η κυρία Μαρία. Τόσα παιδιά, τόσοι ήλιοι! Φαντάσου να ζωγράφιζαν όλοι οι άνθρωποι τους ήλιους τους! Κι αυτή που νόμιζε πως ο ήλιος είναι ένας και μοναδικός. Τι κοτσάνα, Θε μου! – Ξέρετε, παιδιά μου..., θέλω να πω, παιδιά μου... δηλαδή έχω τη γνώμη πως... πως έχετε δίκιο! Η κυρία Μαρία είχε γίνει κατακόκκινη σαν ήλιος του δειλινού. Ανοιγόκλεινε τα μάτια και τα χέρια της πετάριζαν.

– Παραδέχομαι, συνέχισε ηρωικά, πως ο κάθε άνθρωπος έχει τον κατά δικό του ήλιο. Νομίζω μάλιστα πως κι εγώ έχω έναν. Αύριο θα σας τον ζωγραφίσω.

Τότε όλη η Β' δημοτικού του Ελένιου σχολειού, ολόκληρος ο Κύκλος Α, πετάχτηκε επάνω κι άρχισε να φωνάζει:

– Ζήτω! Ζήτω η δασκάλα μας!

Και μεμιάς πέταξαν όλους τους ήλιους ψηλά κι αυτοί καθώς κατέβαιναν ήρθαν και στάθηκαν στους ώμους και στα μαλλιά της κυρίας Μαρίας.

– Ζήτω! Ζήτω η σοφή δασκάλα μας!

Ποιος τώρα θα μπορούσε να την πει καημένη, έτσι χαρούμενη και γελαστή που στεκόταν ανάμεσα στους ήλιους των αγαπημένων παιδιών της;

Η σοφή μας η δασκάλα

Ζωρζ Σαρή

